

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Sobotka, Jičínská 435

Adresa: Jičínská 435, 507 43 Sobotka

Identifikátor školy: 600 091 881

Termín konání inspekce: 13. - 14. červen 2005

Čj:	i3-1019/05-5198
Signatura	ki2ay110

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Sobotka, Jičínská 435 je příspěvkovou organizací, kterou zřizuje město Sobotka se sídlem Boleslavská 440 507 43 Sobotka. Zajišťuje provoz v době od 6:15 do 16:00 hodin. Ve školním roce 2004/2005 jsou děti rozděleny do 3 věkově stejných tříd a jedné třídy věkově smíšené s křesťanským zaměřením. K termínu inspekce bylo zapsáno celkem 100 dětí. Kapacita uvedená v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nebyla překročena.

Předškolní vzdělávání se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu. Učitelky při jeho zpracování vycházely z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (vydaného MŠMT ČR pod čj. 14 132/01-22 ze dne 19. 3. 2001).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

1. Personálních podmínek předškolního vzdělávání vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu k termínu inspekční činnosti ve školním roce 2004/2005.
2. Materiálně-technických podmínek předškolního vzdělávání vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu k termínu inspekční činnosti ve školním roce 2004/2005.
3. Průběhu a výsledků předškolního vzdělávání k termínu inspekční činnosti ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání v mateřské škole zajišťuje v současné době devět pedagogických pracovníků na plný pracovní úvazek (jedna z učitelek je dlouhodobě nemocná a ředitelka přijala na celý školní rok další učitelku). Pedagogický sbor splňuje podmínky odborné kvalifikace pro předškolní pedagogiku, pouze učitelka přijatá na dobu určitou je bez odborné a pedagogické způsobilosti pro předškolní vzdělávání. Organizace přímé pedagogické činnosti učitelek je stanovena **Rozvrhem přímé práce učitelek**, ale nebyla vytvořena zcela v souladu s vyhovujícími požadavky na předškolní vzdělávání. Učitelky se v některých případech překrývaly v době poledního odpočinku dětí (i když škola nemá vytvořen program pro děti s nižší potřebou spánku). Sama ředitelka nedoložila svoje dodržování týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti, protože si o tom nevede žádné záznamy.

Organizační strukturu školy vymezuje celá soustava nepřehledných a duplicitních řádů pro zaměstnance, rodiče a veřejnost. Ředitelka jasně nestanovila kompetence a povinnosti všech pracovníků (pracovní náplně nebyly konkrétní, jasně z nich nevyplývalo, zda učitelky tvoří školní vzdělávací program). Organizační schéma **Organizace školy 2004/2005** bylo nepřehledné, zahrnovalo i zaměstnance a firmu, které ředitelce nepříslušelo řídit, protože nebyli zaměstnanci mateřské školy.

Ředitelka školy má stanovený informační systém, informace jsou předávány osobně, na nástěnce a na pedagogických radách. Ze zápisů jednání pedagogických rad vyplývá, že se řešily především organizační a provozní záležitosti, organizace akcí školy. O otázkách týkajících se zkvalitňování předškolního vzdělávání se jednalo pouze okrajově.

Přestože v mateřské škole pracuje nekvalifikovaná učitelka, metodická pomoc ředitelky školy směrem k této učitelce nebyla cílená. Ředitelka nezpracovala plán metodického vedení a dalšího vzdělávání, nekvalifikovaná učitelka nehospituje u zkušených učitelek v dalších třídách mateřské školy.

Plán hospitací je orientován zvláště na naplňování Školního vzdělávacího programu. Z předložených zápisů vyplývalo, že ředitelka analyzuje výsledky hospitační činnosti, stanovuje závěry. Jejich plnění následně však dále nesleduje. Kontrola dodržování pracovních povinností provozních zaměstnanců je prováděna v běžném denním kontaktu, ředitelka si o ní vede písemné záznamy.

V letošním školním roce byla účast na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků velmi nízká. Ředitelka nesplnila povinnost a nezajistila účast na dalším vzdělávání učitelů, ani na počítačových kurzech, které byly zvláště finančně podporovány. Celou finanční dotaci bez využití vrátila.

Pro hodnocení činnosti zaměstnanců ředitelka stanovila kritéria, prokazatelně však nedoložila jejich projednání se zaměstnanci školy. Hodnocení předškolního vzdělávání je prováděno bezprostředně po hospitacích. Ředitelka zpracovala Výroční zprávu o činnosti školy za školní rok 2003/2004.

Personální podmínky předškolního vzdělávání mateřské školy jsou hodnoceny jako vyhovující.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola využívá k předškolnímu vzdělávání dětí třídy a herny zařízené ve starší adaptované budově a v nověji přistavěné části. Třídy mají prostorové zázemí pro hru, pohybové i další činnosti dětí. Ve vybavení převažuje starší a zčásti již opotřebovaný nábytek. Stoly a židle pro děti mají rozlišenou výšku ve věkově homogenních třídách, podle věku dětí však nejsou přizpůsobeny ve věkově smíšených třídách. Prostředí poskytuje velké množství podnětů. Prostor tříd je účelně členěn na herní koutky pro námětové hry. Vhodně upravena jsou rovněž místa pro relaxaci. Děti mají snadný přístup k hračkám i výtvarnému materiálu. Mateřská škola je udržovaná v čistotě a pořádku, prostory jsou vyzdobené četnými výtvarnými pracemi dětí, které přispívají k příjemnému vzhledu interiéru. Součástí mateřské školy je školní zahrada, která herním vybavením (průlezkou, pískoviště apod.) v současné době vyhovuje potřebám pouze dvou tříd.

Jednotlivé třídy jsou na velmi dobré úrovni vybavené rozmanitými hračkami a výtvarnými i doplňkovými materiály. Zásobu spíše starších učebních pomůcek mateřská škola doplňuje se zřetelem k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami (zaměření na manipulaci a podporu smyslového vnímání). Školní knihovna obsahuje starší i nové knihy pro děti a metodické materiály pro učitelky. Každá třída má dílčí zásobu tělovýchovného zařízení a může využívat rovněž společné nářadí a náčiní v malé tělocvičně. Mateřská škola je kvalitně vybavena audiovizuální technikou a hudebními nástroji. Ředitelka má pro výkon administrativních činností k dispozici kopírovací zařízení a výpočetní techniku s možností připojení na internet.

V mateřské škole dochází k postupnému dílčímu zkvalitňování materiálně-technických podmínek. Ředitelka v rámci hospitační činnosti posuzuje, zda učitelky efektivně využívají vybavení při vzdělávací činnosti. Na základě podnětů od učitelek stanovuje další požadavky. Záměry na další modernizaci materiálního zázemí (např. výměna nábytku ve třídách, rozšíření školní zahrady a výměna oken ve starší části budovy) jsou v souladu s potřebami mateřské školy.

Materiálně-technické podmínky předškolního vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Školní vzdělávací program je zpracovaný v návaznosti na specifické podmínky mateřské školy. Vyplývá z něho zaměření na předškolní vzdělávání dětí zdravých i dětí se specifickými vzdělávacími potřebami. Vzdělávací program školy je v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

Kontrolovaná povinná dokumentace k evidenci dětí (přehledy docházky, přehledy výchovné práce a evidenční listy) je vedena prokazatelným způsobem a na předepsaných tiskopisech. Při kontrole statistického výkazu došlo k uvedení sedmi dětí, které nebyly prokazatelně do mateřské školy přijaty do 30. září tohoto školního roku. Dále bylo zjištěno, že zařazení tří dětí se zdravotním postižením, z nichž pouze u jednoho dítěte se jedná o souběžné postižení více vadami bylo ve dvou případech neopodstatněné. Ve statistickém výkazu ředitelka školy však uvedla všechny tyto děti v rubrice kombinovaného postižení. Dokumentace školy většinou vypovídá o soustavném plnění vzdělávacího programu. Dílčí nedostatky se projevily v zápisech do Přehledů výchovné práce – s výjimkou 1. třídy nejsou zapisovány odpolední činnosti dětí.

Psychohygienické podmínky školy mají jen průměrnou úroveň. Zpracovaný režim dne ne vždy jasně vymezuje dostatečnou délku pobytu venku, v průběhu inspekce byl pobyt dětí zkracován. Interval mezi podáváním jídla je optimální. Pitný režim je ve všech třídách zaveden, pro vytvoření návyků dětí není však jeho organizace zcela efektivní. V odpoledních hodinách nemají děti k dispozici pití. Kultura stolování byla na nižší úrovni, v mateřské škole nepoužívají prostírání.

Individuální potřeba spánku a odpočinku není respektována ani ve třídě nejstarších předškolních dětí, všechny děti musí odpočívat na lehátku až do konce doby stanové v režimu dne. Mateřská škola nenabízí náhradní program zohledňující individuální potřebu odpočinku dětí.

Učitelky průběžně vyhodnocují plnění třídních vzdělávacích programů. Vedou záznamy o dětech a sestavují individuální plány pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami. Průběžně vyhodnocují úroveň a pokroky těchto dětí a stanovují úkoly pro další práci.

Rodiče jsou o dění v mateřské škole průběžně informováni na nástěnkách. Jednotlivé třídy seznamují rodiče s výtvarnými pracemi dětí a s týdenními vzdělávacími plány. Rodiče získávají informace při třídních schůzkách a různých akcích mateřské školy, mají právo na konzultace s pedagogickými pracovníci. Informační systém mateřské školy vzhledem k rodičům má velmi dobrou úroveň a je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání

Spontánní a řízené činnosti

Pedagogické záměry vzdělávacích činností se opírají o školní vzdělávací program. K plánování a přípravě učitelky využívaly třídní vzdělávací programy, upřesněné v týdenních plánech. Plánování je orientováno více na řízené aktivity, což se promítlo do přípravy i do způsobu práce. Spontánní a řízené činnosti probíhaly odděleně i souběžně. Začleňování dětí se specifickými vzdělávacími potřebami se uskutečňovalo nenásilně, učitelky vhodně respektovaly charakter zdravotního postižení a individuální schopnosti dětí.

Pro spontánní činnosti vytvořily učitelky v průběhu dne dostatečný časový prostor. Činnosti většinou měly nápaditý hravý charakter a tematicky na sebe navazovaly, což příznivě působilo na podněcování zájmu dětí. V průběhu spontánních činností se děti mohly samy

rozhodnout mezi uskutečněním vlastního záměru a připravenou nabídkou. Prostřednictvím praktických a výtvarných činností si procvičovaly jemnou motoriku a hmatové vnímání, osvojovaly si i upevňovaly poznatky o přírodě. Rozmanité hry dětí se smysluplně vyvíjely, děti měly rovněž možnost podle svých potřeb relaxovat. Učitelky podporovaly tvořivost dětí a vstřícně reagovaly na nápady jednotlivců. Velmi dobrý motivující účinek měla také podnětná materiální nabídka. Pouze motivace ve třídě nejmladších dětí nebyla vždy záměrná. Učitelka většinou vstupovala do her, aby děti usměrnila, méně využívala vzniklých situací k přirozenému, nenásilnému rozvíjení a obohacování o nové poznatky. Učitelky zpravidla dostatečně děti chválily, průběžně oceňovaly jejich snahu. Činnosti poněkud rušil úklid hraček před dopolední svačinou. Děti tak po ní neměly možnost pokračovat v započaté činnosti.

Organizace řízených činností se v jednotlivých třídách výrazně lišila. Řízené činnosti podporovaly v některých třídách na velmi dobré úrovni rozvoj pohybových a pracovních dovedností. Zařazovány byly individualizované i frontální formy práce, děti pracovaly také ve dvojicích. V řízených činnostech, které probíhaly se všemi dětmi současně, byly zvolené metody zaměřené více na plnění pokynů než na podporu dětské aktivity a samostatnosti. Možnost volby z více nabídek dětem neposkytovaly. V jednom případě měly některé úseky frontální činnosti zdoluhavý průběh, v jehož důsledku klesalo soustředění dětí. Učitelky je však při všech činnostech povzbuzovaly a respektovaly jejich individuální tempo. Nevhodně zvolená frontální metoda v průběhu pracovních činností byla zaznamenána ve třídě nejmladších dětí. Zdoluhavá motivace, kde děti působily spíše pasivním dojmem, nevedla děti k dostatečnému zájmu o připravenou činnost. Dětem, které neprojevovaly zájem o nabízenou činnost, nebylo dovoleno odejít a zabývat se jinou, pro ně přitažlivou aktivitou. Práce s celou skupinou neumožňovala individuální přístup a děti musely na pomoc učitelky čekat delší dobu. Neměly možnost volby z různých druhů výtvarného materiálu, ani si nemohly zvolit barvu podle svého přání. Tím učitelka dostatečně nepodporovala rozvoj fantazie a tvořivosti. Malá ohraničená forma papíru, kterou učitelka zvolila, nebyla vhodná pro rozvoj jemné motoriky nejmenších dětí.

V rozhovorech mezi učitelkami a dětmi, založených na principu otevřených otázek, se většinou rozvíjela vyjadřovací aktivita dětí. V některých řízených situacích převládalo slovo učitelky. Děti byly nenásilně vedeny k vyjadřování návrhů a pocitů. Spontánní i řízené činnosti probíhaly v příjemném komunikačním prostředí.

Průběh spontánních vzdělávacích je hodnocen jako velmi dobrý. Průběh řízených vzdělávacích činností je hodnocen jako dobrý.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Děti projevovaly ve spontánních i řízených činnostech zájem a snahu. V kontaktu s dospělými se chovaly slušně, bezprostředně komunikovaly s učitelkami. V činnostech s pestrým průběhem lépe udržovaly pozornost než ve statických úsecích. Uměly uplatnit dříve získané poznatky, při praktických činnostech byly zručné a pečlivé.

V sebeobslužných činnostech prokazovaly většinou potřebné návyky. K hygienickým návykům byly děti vedeny, někdy však chyběla důslednost ze strany učitelek. Pitný režim nevyužívaly samostatně a podle individuálních potřeb. Nedostatky byly zjištěny v průběhu podávání svačiny při ne zcela důsledném upevňování návyků správného stolování (estetika stolování, absence prostírání). Menší pozornost ze strany učitelek byla věnována správnému držení lžice i příboru.

Komunikace dětí je přiměřená jejich věku. Děti se projevovaly bezprostředně a svůj verbální projev uplatňovaly přirozeně. Rezervy byly shledány ve stanovení a dodržení pravidel společného soužití dětí v mateřské škole.

Úroveň dětských prací, výrobků a výtvorů je přiměřená věku dětí. Výtvarné práce dokazovaly dobrou úroveň v této oblasti.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávací činnosti

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávací činnosti hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola doplňuje vzdělávací program dalšími aktivitami. Starší děti se seznamují s hrou na zobcovou flétnu, pod vedením lektorky probíhala výuka základů anglického jazyka. Mateřská škola se účastní předplaveckého výcviku, zapojuje se do výtvarných akcí a vystupuje s kulturním programem na veřejnosti. Zajišťuje rovněž logopedickou prevenci. O své činnosti informuje prostřednictvím příspěvků do městského zpravodaje.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje o změně zařazení Mateřské školy Sobotka, Jičínská 435 do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č.j. SM/9261-1/02, ze dne 19. 2. 2003, s účinností od 1. 1. 2003
2. Přehled o počtu dětí pro školní rok 2004/2005
3. Podkladová inspekční dokumentace
4. Školní vzdělávací program Mateřské školy Sobotka, Jičínská 435 pro školní rok 2004/2005
5. Výroční zpráva o činnosti Mateřské školy Sobotka, Jičínská 435 za školní rok 2003/2004
6. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovních, které vykonávají přímou vyučovací povinnost v mateřské škole k termínu inspekce ve školním roce 2004/2005
7. Organizační řád Mateřské školy Sobotka, Jičínská 435 ze dne 19. 12. 2002 s razítkem školy a podpisem ředitelky
8. Pracovní a organizační řád pro pedagogické pracovníky Mateřské školy Sobotka, Jičínská 435 ze dne 17. 12. 2002 s razítkem školy a podpisem ředitelky
9. Organizační schéma pro školní rok 2004/2005
10. Vnější řád Mateřské školy Sobotka, Jičínská 435 ze dne 14. 6. 2004 s razítkem školy a podpisem ředitelky
11. Vnější řád Mateřské školy Sobotka, Jičínská 435 ze dne 14. 1. 2005 s razítkem školy a podpisem ředitelky
12. Vnitřní řád Mateřské školy Sobotka, Jičínská 435 s platností od 1.1. 2005 s razítkem školy a podpisem ředitelky
13. Zápisy ze schůzek rodičů ze dnů 14. 10. 2004 a 12. 4. 2005, doložené listinou s podpisy rodičů
14. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. 1. 2003
15. Inspekční zpráva č. j. 085 428/00 – 1075 ze dne 4. ledna 2001
16. Dokumentace tříd pro školní rok 2004/2005: třídní vzdělávací programy, Přehledy výchovné práce, pedagogické záznamy, evidenční listy dětí, přehledy o docházce dětí v době inspekce, individuální plány pro děti s odkladem školní docházky a děti integrované

ZÁVĚR

V mateřské škole pracuje dlouhodobě stabilizovaný pedagogický sbor. Všechny učitelky kromě jedné a včetně ředitelky splňují podmínky odborné kvalifikace pro oblast předškolní pedagogiky. Mají dlouholetou pedagogickou praxi. Ředitelka a učitelky projevují velmi malý zájem o oblast dalšího vzdělávání v kontrolovaném školním roce. Vedení mateřské školy zajišťuje informační systém v rámci pracoviště. Organizační systém školy je neuspořádaný. Organizaci zabezpečuje celá řada nepřehledných duplicitních řádů, organizační schéma nemělo vypovídající hodnotu. Kontrolní činnost ředitelky je pravidelná, není však poskytována účinná zpětná vazba. Řízení není pojato jako kompaktní systém.

Mateřská škola vytváří pro děti podnětné prostředí a věnuje pozornost jeho estetické úpravě. Ve vybavení zatím převažuje starší nábytek, který je pouze zčásti přizpůsobený věku dětí. Příležitostně se uskutečňují pozitivní částečné změny v materiální oblasti. Celkově materiálně-technické podmínky umožňují plnit vzdělávací program mateřské školy na velmi dobré úrovni.

Vzdělávací činnost je systematická i přes dílčí nedostatky v oblasti psychohygienických podmínek a organizování. Mateřská škola naplňuje svoji základní funkci a napomáhá dětem rozšířit své zkušenosti nejen v oblasti poznávací, ale i sociální. Ve své práci učitelky používají v řízených činnostech převážně tradiční formy předškolního vzdělávání, metod aktivního učení využívají velmi málo. Z hlediska psychohygieny byly respektovány stanovené intervaly mezi jednotlivými jídly, nedostatečný byl pobyt dětí na čerstvém vzduchu, nebyla respektována individuální potřeba spánku dětí. Na velmi dobré úrovni je vytváření podmínek pro rozvoj komunikativních dovedností. Motivace byla používána v jednotlivých třídách rozdílně, hodnocení dětí bylo adresné. Mateřská škola vytváří velmi dobré podmínky pro spolupráci s rodiči a veřejností.

Od minulé inspekce se změnila organizační struktura. Mateřská škola se stala právním subjektem.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Radomíra Bartošová
Člen týmu	Bc. Jana Rybková
Člen týmu	Věra Jiránková
Člen týmu	Věra Petrášová

V Náchodě dne 26. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Raisova 1816, 547 01 Náchod. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 1. července 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Veronika Macounová

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Město Sobotka	2005-07-23	i3-1019/05-5198

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.